

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Biniakowski Ludwik

J: M: 145/484 Pom.

Wypisek A L

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa

k. 3 s. 1-6

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację

k. 3 s. 1-3

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945)

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – Inne...

IV. Korespondencja

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”]

k. 6

VI. Fotografie

dział ikonografii

I/1. Bimiakowski Sudoik - relacja

- Relacja własna, Bydgoska, 25 stycznia 1888r. ręk. oyp.
(Arch. Elżbiety Zawackiej)

k. 3 s. 1-6

po Lwów

I Dams osobowe

1. Biniakowski Ludwik Dzierzymin.

2. 14. październik 1922 wählte 76l.

3. Tomasz Broniarski z d. Siemant.

rolnik - zman 1933n. właściciel majątku ziemskiego wählte pow 218ha
uczestnik powstania w wielkopolsce 1918-1919n.

za udział otrzymał Krzyż Pamiętliwy w marcu 1920n.

członek Powstania 10 i Wojaków - Uczestników Powstania
Wielkopolskiego

członek Rady Miejskiej w wählte

Prezes, a od 1932n komisarz przez Bractwo Kurkowe w wählte

członek Rady Wadzonej Banku Kredytowego w wählte

Prezes Rady Wadzonej Spółdzielni Gromadzi Rolniczej w wählte

4. Bydgoszcz ulica Procha 24m II telefon 41-11-41.

ii Dams środowiskowe

1. Średnie rolnicze

6 klas szkoły podstawowej w wählte - 1934n.

2 klasy gimnazjum ogólnokształcącego - Aleksandra w Kuj. 1936n.

Zamieszkała Średnie Szkoła Rolnicza w Bojanowie Poz. - 1935n.

1.08.1935n do 25.08.1935n majątek Ogłki pow Wągrow - praktykant.

3. Przyoposobienie Wojskowe w Zamieszkała Średniej Szkoła Rolniczej

w Bojanowie zakomunikowane obozem P.W. OK VII Poznań

w sierpniu 1935n w rozkazem pow Tuch.

iii Udział w kampanii wrześniowej 1939n.

podczas sadowania ramnyck żołnierz i cywilów dnia 16

w październiku w woj Czerwono K. Samnik - strony w której moją

przebiegiem zostawiam do szpitala polowego w Głubinie,

obęd za namową kapitana lekama wojok polobich uciekłam

przed rozkazem do wsiomiec.

IV Aktywność zyciowa szparyjny

1. Do 15 II 1943 r. walczył w/ś. od 16 II 1943 Określenie pow. Węgry.
2. Harcourten
3. praca - 2 XI 39 - 15 III 40 r. - Hurtownia Towarów Kolonijalnych
K. Krywobocznik walczył w/ś.
1. IV 40 - 15 VI 40 r. - Handlarzianom Beolen walczył w/ś.
17 VI 40 - 4 VII 42 r. - Siemius Baumion - Legnowo (Bromon)
5 VIII 42 - 5 XI 42 r. - Gustaw Tylgner - Legnowo
15 XI 42 - 15 II 43 r. - walczył walczył w/ś.
16 II 43 - do wyzwolenia tj. 27 I 45 walczył Określenie
pow. Węgry - w. P. Erdmann
4. środki utrzymania z wyżej wymienionego zatrudnienia
5. Wywiezienie do obozu pracy (Lager) Legnowo - 17 VI 40 r. przewożenie
przez okres 6 miesięcy - po tym okresie dojeżdżano codziennie
z walczył do fa. Siemius Baumion i G. Tylgner.
Podczas pracy w G. Tylgnera w Legnowie za obojętne
anestozowany w dniu 25 VIII 1942 r. przez Gustawa w Bydgoszcz.
Zwolniony dnia 5 XI 42 r. po interwencji Niemca P. Edmunda
właściciela majątku ziemskiego w Opatowie.

V Działalność Konspiracyjna

1. październik 1943 r. Hanna Krajowa - pseudonim dus
2. Opatowska Rozmowa - Benedykt Kwasik w swoim mieszkaniu
w walczył w/ś.
3. Utworzenie Komórki Armii Krajowej w Opatowie
obracającej się do końca 1943 r. z 6-mi osobami, a do końca
1944 r. dziesięć osób.
- ✓ Biniakowski Ładewik - pseudonim dus - Inżynier Wojskowy
- ✓ Michał Staniława - Określenie plutonu rezer. Wojsk. Polk.
- ✓ Wrobel - przewodniczący Antoni - Określenie

w roku 1944.

- 4 Wróbel Jan - Olszewka - Erdmann ✓
- 5 Edwardczyk Edmund - Olszewka Erdmann ✓
- 6 Janhanim - imienia nie pamiętam - Olszewka Hoba ✓
- 7 Tadych - imienia nie pamiętam - Olszewka - Erdmann ✓
- 8 pracownik Kuzni nazwiska nie pamiętam - Olszewka Erdmann
- 9 pracownik w oborze nazwiska nie pamiętam - Olszewka Erdmann
- 10 pracownik u gospodarza Łelkiego Olszewka - nazwiska nie pamiętam

Z wyżej podanych o ile wiem nie żyją Ellickabok, Wróbel, Tadych Janhanim, a o pozostałych nie posiadam żadnych wiadomości.

Szkolenie wojskowe przeprowadzał Michałok, zostawiając dowództwo i wszelkie kontakty mnie, a to ze względu na swe bezpieczeństwo - posiadał liamy nochinię - awo-ro dzieci i żony.

Przysięgę od Michałoka odebrałem sam, a od pozostałych przy jego współudziale w pokoju na majątku w Olszewce w którym zamieszkiwałem.

Ohnesowe kontakty utrzymywałem z bezpośrednim przełożonym p.por. Dawidem Wnesorem w eschle ✓

Do otrzymania wiadomości od rośnawiciela majątku Olszewka F. Erdmanna - który był przeciwnikiem hitleryzmu, o obawie na szostków spadkobierców zorganizowany został wyjazd siama z Tych nadnotekich. Szostków przewieziono z rozpoznanego berenne na wozach z siamem do majątku Olszewka. Byli to dwój szostkowie sowiecy. Umieszczeni zostali na siamie nad oborą (tajnia dla byłego) który prowadził Ellickabok. Wlastpnego dnia wczesnym ranem opuścili miejsce pobytu udając się w nieznany dla nas kierunek. Akcja ta miała miejsce w końcu czerwca 1944. Do bliższej daty

nie parmisłam. Podobno alarmem do obawy było zmalowanie
w obrębie majątku Lubana opadochromu oraz z radiostacją.

Udział w akcji tej poza członkami z konspiracji mieli również
zaufani starsi pracownicy majątku.

Podczas walk w czasie służby wojacki radiotelefony w styczniu
1945 r. w Łabku i okolicy w dniu 23 stycznia został rozbrojony
majątek Lubana, a Olszówka dopiero 27 stycznia. Przy parku
do zniszczeń ze telefonów pomysłowy obydwojma majątkami
zostały podjęte. Komunisty z tego podjęcia wspólnie
z elickątkiem informowali wojska radzieckie o stanowiskach
niemieckiej artylerii rozmieszczonej po lewej stronie strony
Łabko - Olszówka. Wynikiem tej informacji stanowiska te zostały
zniszczone przez artylerię radziecką znajdującą się po drugiej
stronie Łabka. Obserwację tę prowadziliśmy z dachu budynku
- dworaka majątku Edmunda.

Komenda nasza posiadała zorganizowane od uciekających
z frontu za cywilne ubrania od żołnierzy niemieckich
2 pistolety maszynowe bergmanny oraz z dwoma
magazynekami zapasowymi, oraz pięć granatów ręcznych.
Przez to jak zostałem później poinformowany przez
elickątkę została przekazana wojsku polskiemu przechodzą-
cemu na front przez Olszówkę.

vii Okres powstaniowy.

W dniu 28 stycznia 45 r. powróciłem do Łabka, gdzie
wspólnie z Klementem Biniańkowskim zorganizowaliśmy
porządanie i przewóz na smółkę poległych żołnierzy
radzieckich z terenu miasta Łabka. W akcji tej pomagało
nam kilku mierzanych mi mechaników Łabka.

W następstwie w miesiąc później dnia 10 lutego w zorganizowanej

elitacji Obywatelskiej, a później w Komisji Rolnej w składzie
przydzielając w tym czasie do wykorzystania specjalistyczne panie-miejskie
gospodarstwa rolne polubem.

Od 1 marca 45 r. do 30 III 45 r. z upoważnienia Urzędu Miejskiego
w Wynyoku objąłem w administracji majątek Olszówka po
miejsca Erdmannie. Od lipca 1945 r. do 15 III 47 r. prowadziłem
gospodarstwo rolne w Lubow pow. Sępólno. Następnie od
15 III 47 do 15 III 48 r. byłem administratorem majątku
Wierumice B. pow. Łobez, a należący do Dyrekcji Państwowych
Wieruchomości ziemskich Szreniów. Aresztowany w dniu 15 III 48 r.
przez Urząd Bezpieczeństwa w Łobezie skazany został w trybie
porozumienia wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Rejonowego w Szreniowie
na sześcioletni wyrok w ławie karniej w dniu 29 IV 49 r. z art.
4 § 1 K.K.U. na 5 lat więzienia. Postanowieniem Wojewódzkiego
Sądu Rejonowego w Szreniowie w dniu 23 X 50 r. zostałem
warunkowo zwolniony z odbycia kary. Dnia 8 IV 1963 r.
postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Szreniowie ~~w dniu~~
na podstawie art. 90 § 1 K.K. zamydzono zatłoczenie obywatela
i uumienie wpisu z rejestru skazanych. W dniu 6 XII 1950 r.
podjąłem pracę kierownika gospodarstwa Rybackiego
Bydgoszcz w Państwowym Leopole Rybackim Bydgoszcz.
W tym stanowisku tym pracowałem do 31 VII 54 r. przechodząc
od 1 IX 54 na gdyżonego specjalistę ichtiologa do
Polubińskiego Związku Wędkarskiego Łowców Okręgu w Bydgoszcz.
Po reorganizacji Związku WZW od 1 I 76 r. pracowałem
na tym samym stanowisku będąc jednocześnie zastępcą
dyrektora w Elitych Okręgowym Leopole Gospodarki
Rybacko-Wędkarskiej P.S.W. Bydgoszcz. W dniu 25 XI 80 r.
ze względu na stan zdrowia przeszedłem na rezerwę

6
odmymajęc omececiem Komioji Lebarohioj w Bydgosiozy
ii grupy inwalidhtwa. W okresie pracy P.Z.W. w hoiarystem
organizowane pmer Instytut Rybactwa Środledowego w
Olsztynie, oraz pmer Lanca Główny P.Z.W. Kury - nowoczesne
metody produkcji ryb łososiowatych i mizimnych, oraz
z zakresu obsługi i zastosowania agregatów elektrycznych
do połowu ryb. W okresie pracy zarobkowej w rybactwie
dnia 23 lipca 1974. odmymatem edmaty Instytutu Pracownik
Rolnictwa, a dnia 1 lipca 1977n. Wdawał Rady Państwa
odmawiony zostawem Srebrnym Krzyżem Zasługi.

W latach od 1960 n. do 1965 udziałem się opoboczenie
w sekcji lekooathletycznej Klubu Polonia w Bydgosiozy, będąc
pmer okres 2 lat jej kierownikiem. Obecnie od 1987n.
udziałem się opoboczenie w Komioji Zagospodarowania
Wód pny Lanca nie Okręga Polskiego Lwinka Wjchanskiego
w Bydgosiozy.

25 stycznia 1988n.

[Signature]

Posiadam fotografie przedchupacyjne dotyczące pmeroholenia
wojskowego - Oberu P. W. O H VII Poznani z Rozewia 1939n.

[Signature]
Kłmierskim pmeronawoie podpisem
Ludwika Kijwaskowskiego ps. Lesi

psu. Muriu ps. Karol
Kolunt. "Obrode" Fryrysk

[Signature]

II. Materiały uzupełniające relację
- Biniakowski Ludwik:

- Materiały do biogramu Ludwika Biniakowskiego
opr. przez B. Musiała, msp, kopia
- B. Musiał - biogram Ludwika Biniakowskiego,
mpis
- Benedykt Musiał - "Biniakowski Ludwik" [w:]
"S. B. K. P. 1939-1945", Toruń 1994, cz. I.

k. 1 s. 1

k. 1 s. 2

k. 1 s. 3

BINIAKOWSKI Ludwik ps. "Iuś"

M - 175

ur. 14 10 1922r.

sm. 21 05 1991r.

syn Tomasza i Bronisławy z d. Siewert

ojciec właściciel majątku ziemskiego w Nakle n/Not - uczestnik Powstania Wielkopolskiego.

Ludwik Biniakowski zaprzysiężony został do A.K. w październiku 1943r. przez km-dtę Obwodu S-032 "Stodoła" por. "Karola" Benedykta Musiała. Przyjmuje pseudonim "Iuś". Pracując w Olszewce k/Nakła n/Not organizuje drużynę AK. D-cą druż. został plut. rez. Michałek Stanisław. 3-cią d-cy zostaje Binia - kowski. Szkołą członków w zakresie taktyki wojskowej i sabotażu. Prowadzą nasłuch radiowy, kolportaż prasy podziemnej. Niemiec Erdmann /Biniakowski był jego pracownikiem/ był przeciwnikiem hitleryzmu. Przekazywał niektóre tajne wiadomości Biniakowskiemu "Iuś". Bardzo ważną była wiadomość o obławie na spadochroniarzy radzieckich na łąkach nadnoteckich. "Iuś" organizuje zwózkę siana, w którym przewożą po dwóch spadochroniarzy /ukrytych w kopkach siana/ do stodoły we wsi Olszewka. Po dwóch dniach zostali przekazani do Borów Tucholskich do oddziału partyzanckiego. W czasie walk o Nakło podają dane artylerii radzieckiej o rozmieszczeniu pozycji niemieckich. Po wyzwoleniu Nakła organizuje zbieranie poległych żołnierzy radzieckich.

Ż y c i o r y s

Do roku 1939 kończy szkołę powszechną w Nakle n/Not oraz 3 klm Gimnazjum w Aleksandrowie Kuj. oraz szkołę rolniczą w Bojanowie.

W czasie kampanii wrześniowej zostaje ranny w nogę / w trakcie ratowania żołnierzy/. Po powrocie do domu pracuje jako robotnik w swoim majątku.

W 1942r. skierowany do f-my Siemens Bauunion w Łęgnowie k/Bydgoszczy. Od lutego 1943r. do końca wojny pracuje na roli w Olszewce k/Nakła n/Not u Niemca Erdmanna.

Po wstąpieniu do A.K. w październiku 1943r. organizuje drużynę - placówkę - w Olszewce w sile 10 ludzi.

Po wyzwoleniu działa w Milicji Obywatelskiej /na rozkaz d-cy Obw. S-032/, obsadzając opuszczone gospodarstwa ponemieckie. Od 1 marca 1945r. do 15 sierpnia 1945r. pracuje jako administrator PGR w Lubczy pow. Sępólno.

Aresztowany przez UB i skazany wyrokiem Sądu Rej. w Szczecinie 29 04 1949r. za posiadanie broni na 5 lat więzienia. Na mocy amnestii wychodzi po roku na wolność. Od 1950-1954r. kierownik gospodarstwa rybackiego w Bydgoszczy.

Od 1955-1980 ichtiolog w Polskim Związku Wędkarskim w Bydgoszczy.

Z uwagi na zły stan zdrowia przechodzi w dniu 25 11 1980r. na rentę inwalidzką. Zmarł 21 05 1991r. w Bydgoszczy.

Za działalność w A.K. odznaczony:

- 1/ Krzyżem A.K.
- 2/ Medalem Wojska po x 1 i 2
- 3/ Krzyżem Kawalerskim /pośmiertnie/

Fot. 1987 Wpółtłumie

Op. kuu. Murioj p. "Karol"

2
✓ 20218 pce

Biniakowski Ludwik ps. "Luś"/1922-1991/ d-ca drużyny AK w Olszewce k. Nakła/Notecia, obw. Wyrzysk.

Ur. 14.X.1922 r. w Nakle/Notecia, s. Tomasza, właściciela maj. ziemskiego w Nakle, powstańca wielkopolskiego i Bronisławę z d. Siewert. Do wybuchu wojny ukończył trzy klasy gimn. w Aleksandrowie Kuj. i szkołę rolniczą w Bojanowie.

Podczas okupacji początkowo pracował w maj. ojca, w 1942 r. w firmie Siemens Bauunion w Łęgnowie k. Bydgoszczy a od II.1943 r. do końca wojny, w gospodarstwie zarządzanym przez Niemca, w Olszewce k. Nakła. Do służby w AK został zaprzysiężony w X.1943 r. przez Benedykta Musiała ps. "Karol", kmdta obwodu AK Wyrzysk i przyjął ps. "Luś". W Olszewce organizuje drużynę w sile 10 ludzi, którą dowodził plut. rez. Stanisław Michałek, a zastępcą jego był "Luś". Prowadził szkolenie w zakresie taktyki wojskowej i sabotażu oraz zajmował się nasłuchem radiowym i kolportażem prasy.

Po zakończeniu wojny, na rozkaz d-cy obwodu wstąpił do MO i od 1.III. do 15.VIII.1945 r. był administratorem PGR w Lubczy pow. Sępólno. Aresztowany przez UB pod zarzutem posiadania broni, 29.IV.1949 skazany przez Sąd Rejonowy w Szczecinie na 5 lat więzienia, zwolniony po roku. W latach 1950-1980 pracował zawodowo początkowo w gospodarstwie rybackim w Bydgoszczy, następnie w Polskim Zw. Wędkarskim. Zmarł 21.05.1991 r. w Bydgoszczy.

* B. Musiał

Biniakowski Ludwik ps. "Luś" (1922-1991) zca dcy drużyny AK w Olszewce k. Nakła n/Notecią, Obw. Wyrzysk.

Ur. 14 X 1922 r. w Nakle, syn Tomasza, właściciela majątku ziemskiego w Nakle, powstańca wielkopolskiego i Bronisławy z d. Siewiert. Do wybuchu wojny ukończył trzy klasy gimnazjum w Aleksandrowie Kuj. i szkołę rolniczą w Bojanowie.

Ranny w czasie kampanii wrześniowej. Podczas okupacji początkowo pracował w majątku ojca, w 1942 r. jako robotnik w firmie Siemens Bauunion w Łęgnowie k. Bydgoszczy, a od lutego 1943 r. do końca wojny w gospodarstwie zarządzanym przez Niemca Erdmanna w Olszewce k. Nakła. Do służby w AK został zaprzysiężony w październiku 1943 r. przez Benedykta Musiała ps. "Karol", kmdta Obw. AK

Wyrzysk, i przyjął ps. "Luś". Zorganizował Placówkę AK Olszewka i drużynę w sile 10 ludzi. W drużynie, którą dowodził plut. Stanisław Michałek, a zastępcą jego był "Luś", prowadzono szkolenie w zakresie taktyki wojskowej i sabotażu, zorganizowano nasłuch radiowy i kolportaż prasy. Przełożony Biniakowskiego, Niemiec Erdmann, będący antyhitlerowcem, przekazywał mu tajne informacje. M. in. powiadomił o obławie na spadochroniarzy radzieckich. Drużynie udało się dwóch z nich, ukrytych w kopcu siana, przewieźć do Olszewki i po paru dniach przekazać do partyzantki w Borach Tucholskich. Drużyna współdziałała z jednostką radziecką przy zdobywaniu Nakła.

Po zakończeniu wojny Biniakowski wstąpił na rozkaz kmdta Obw. do MO a od 1 III do 15 VIII 1945 r. był administratorem PGR w Lubczy pow. Sępólno. Aresztowany przez UB pod zarzutem posiadania broni, 29 IV 1949 r. skazany przez Sąd Rejonowy w Szczecinie na 5 lat więzienia, zwolniony po roku. W latach 1950-1980 pracował zawodowo początkowo w gospodarstwie rybackim w Bydgoszczy, następnie w Polskim Zw. Wędkarskim. Zmarł 21 V 1991 r. w Bydgoszczy.

APAK, T.: Biniakowski L.; Mat. własne autora.

Benedykt Musiał

źródło: "S.B.K.P. 1939-1945", pod red. Hammy
 Maciejewskiej - Marcinłowskiej, Główny Związek,
 Toruń 1994, cz. I, s. 34.

M-175

AK Wyrzysk

++

Biniakowski Ludwik

T: M: 175/784 Som.

Wyreysk

Bimiakowski Ludwik

→
Karty maszynowe

lc. 6

1 m-175

2

3 PK
Wyrzysk

4 Biniakowski
Ludwik-Dzierżymir

5

6 „Lus”

7

8 Tomasz Bronisław

9 ul. 5, 1922 r. Nakło o/N

10 Bydgoszcz, Płocka
24 m II

11

telef. 41-11-41

12 ul. Wtasna

Bimialkowski Ludwik

Wypisy 2

Podpisałam wniosek o

Kom z PK Londyn

29 XI 88

(Elżbieta Zawacka)

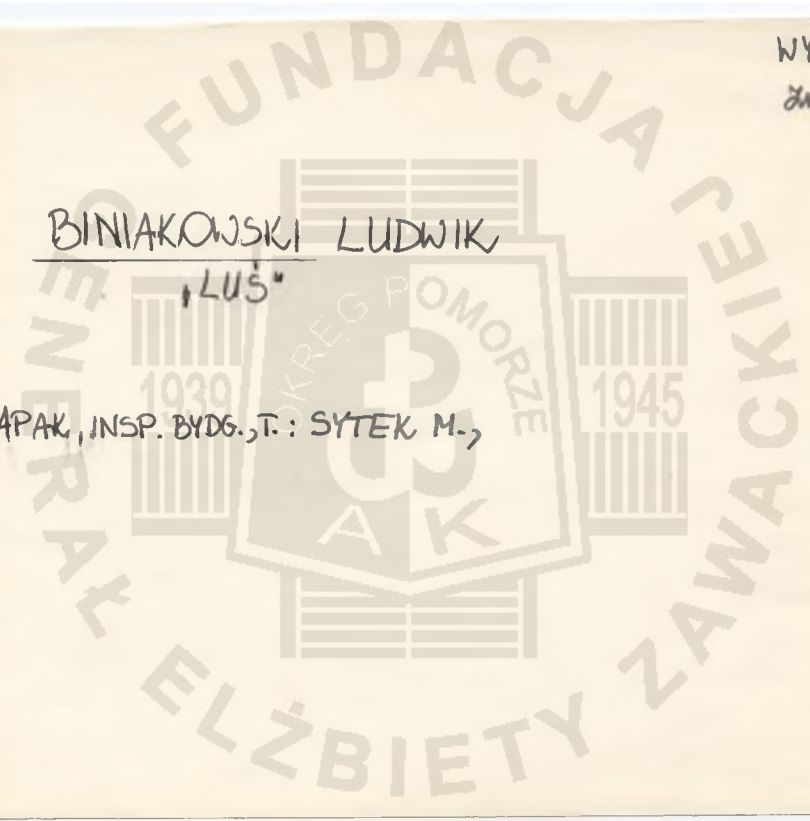
rz

WYRZYK
ZAW AK, 3

BINIAKOWSKI LUDWIK

,LUS"

Indo. APAK, INSP. BYDG., T.: SYTEK M.,

a

AK 4
Rymyski

BINIŃKOWSKI Ludwik
ps. "Les".

Zaproszenie o podziemiu 1943 r.
Zorganizował drugie 10 osób - zorganizowa-
ł w swoich mieszkaniach i kwaterach prasę,
określił taktykę wojny i sabotażu.

Zob. Słownik Biogr. Dowp. Szw. 02. I str. 34
Fundacja "Arch. Szw. AK".
Jomir 1994 r.

4 Dec / 2002 r.

a

Biniakowski Ludwik

ps. „Luis” „Łos” (?)

Dowódca drużyny Sz. Ser. w Olszewku,
pomoc oboj. spadochroniarzy radzieckich.

Zob. Musiał B., Ruch oporu w pow. wysp-
kuskim, s. 20-25, opr. 24 Bibl. Genet.

Obw. Międzyzdroje
Sz. Ser. - AK
5

48.1.02

Bimialkowski Ludwik
ps. "Luś"

Wmysł
AK

Dowodce pleciodli we nosi Obszewka.

zob. T. M.: 87/696 Musiat B. 12. 11
art. w "Roz. Nadmoteeli" - imp. Byd.

MS. V 102

Piniakowski dudwik ps. „dus”

ZESKANOWANE

